

Què son els «precursors d'explosius» que s'han trobat als independentistes detinguts?

Productes químics d'ús comú, com l'aigua oxigenada o diversos fertilitzants agrícoles, entren en aquesta categoria

L'operatiu de la Guàrdia Civil, als voltants de la plaça de les Dones del Tèxtil | Juanma Peláez

Peròxid d'hidrògen -més conegut com aigua oxigenada-, acetona o àcid sulfúric són alguns dels productes que s'engloben dins de la família dels anomenats "precursors d'explosius". Malgrat que aquests productes sovint tenen un ús de caire domèstic -es poden trobar en molts domicilis- i s'usin en el dia a dia de les feines de neteja, la medicina o la cosmètica, són substàncies considerades de risc, sobretot pel seu abast explosiu en mesclades concretes.

Aquests productes són els que, segons ha informat la Guàrdia Civil i ha ratificat la Fiscalia de l'Audiència Nacional, s'han localitzat en alguns dels escorcolls realitzats aquest dilluns per ordre de l'alt tribunal espanyol.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/187787/videos/nou/detinguts/dels/cdr/investigats/rebellio/terrorisme>) Es tracta, tal i com detallen, de "materials i substàncies precursors" per a la fabricació d'explosius. Uns productes, pels quals està pendent la confirmació dels especialistes, apunten, però que han permès sostenir els indicis dels delictes de terrorismes i rebel·lió, pels quals s'ha detingut nou membres dels CDR.

(<http://www.naciodigital.cat/noticia/187809/fiscalia/acusa/cdr/preparar/actes/terroristes/amb/finalitats/secessionistes>) Però, què són els "precursors d'explosius" que sustenten les acusacions?.

La legislació espanyola (<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12901>), a partir de reglamentació europea (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX:02013R0098-20170301>) transposada, considera com a "precursors d'explosius" determinats productes químics que realment poden ser emprats en la fabricació d'explosius casolans. Substàncies que sovint han estat utilitzades per grups terroristes en els darrers anys -singularment, per cèl·lules gihadistes-. Però que també són productes d'ús comú per a la neteja, la desinfecció o l'adob.

Així, entre el llistat hi ha elements com el "nitrat de magnesi hexahidratat", un fertilitzant d'ús agrícola; el peròxid d'hidrogen, que diluït en aigua és el que es coneix com a aigua oxigenada, o el nitrat de sodi, que també es pot fer servir com a fertilitzant. També està considerat un "precursor d'explosius" el pols d'alumini, que s'usa habitualment en espectacles pirotècnics i també és present en alguns productes de neteja, i el de magnesi, que s'utilitza com a material refractari en forns per a la producció de ferro i acer,

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=Xf5chhBa8IU>

Tots aquests productes, especificats en la legislativa europea i espanyola, tenen la seva venda restringida a partir de determinades concentracions, fins i tot entre particulars. Això significa que els ciutadans que en vulguin comprar han d'omplir un qüestionari específic que proporciona el Ministeri de l'Interior. En aquest es demanen les dades personals de la persona que sol·licita els productes, així com informació sobre el local on s'utilitzaran o s'emmagatzemaran, el seu ús final i la quantitat màxima que se'n pot acumular.

De la quotidianitat al terrorisme

Les detencions i imputacions per terrorisme han anat habitualment molt lligades a la localització de productes "precursors d'explosius", tot i que en alguns casos les proves han acabat caient per si soles. Va ser el cas de la causa Dixan, que va vincular uns joves de Girona amb una suposada xarxa de terroristes d'Al Qaeda, just abans que el govern espanyol -amb José María Aznar al capdavant- anunciés la intervenció espanyola a la Guerra de l'Iraq.

Les substàncies químiques localitzades als domicilis dels acusats -i que van ser usades per deportar-los als seus països de procedència- van resultar ser sabó en pols de la marca Dixan, segons va acabar havent d'assumir l'Estat i la justícia espanyola.

També en el cas de l'activista dels CDR Tamara Carrasco se la va investigar i detenir per tenir materials "precursors d'explosius" a casa seva (<https://www.naciodigital.cat/noticia/152358/operacio/guardia/civil/contra/cdr/terrorisme/rebellio>), entre altre material informatiu i informàtic de caire independentista. Una acusació que amb els mesos va haver de recular per falta de proves -quan també ho va fer la investigació per terrorisme- (<https://www.naciodigital.cat/noticia/166345/audiencia/nacional/deixa/investigat/tamara/carrasco/a/dria/carrasco>), al constatar que en realitat es tractava de productes quotidians que Carrasco tenia al seu domicili, que res tenien a veure amb la confecció d'explosius.

L'elaboració artesana d'artefactes, però, no és difícil, si es controlen les proporcions adequades. A través de la xarxa circulen diversos tutorials que expliquen fil per randa els passos a seguir per elaborar petites bombes. Alguns d'aquests tutorials van ser, precisament, els que van utilitzar el grup terrorista que va atemptar a Barcelona i Cambrils l'any 2017, i que va gestar l'atac a la casa d'Alcanar, que va acabar explotant a causa de la combustió dels productes. Allà, els terroristes van fabricar entre 200 i 500 quilos d'explosius de triperòxid de triacetona (<https://www.naciodigital.cat/osona/noticia/58016/dels/terroristes/17-a/va/comprar/25/litres/acetona/gurb>) -conegut amb el nom de "la mare de Satan" per la seva volatilitat"-.